

ENSCHDE

Geluidsaneringsprogramma verkeerslawaa
Project 12 Broekheurnerweg, Burg. van Veenlaan,
Getfertsingel, Haaksbergerstraat en Pathmossingel
Enschede

Status: Concept

Versie: 1.0

Datum: 23 juli 2023

Cluster Omgeving & Recht, Afdeling Bestemmen

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	WETTELIJK KADER.....	4
3	OM WELKE WONINGEN GAAT HET?	5
4	RESULTATEN ONDERZOEK.....	6
4.1	Geluidsbelasting.....	6
4.2	In aanmerking komende maatregelen	6
4.2.1	Stil asfalt.....	6
4.2.2	Snelheidsverlaging	7
4.2.3	Schermen.....	7
4.2.4	Woningisolatie.....	7
5	AANPAK.....	8
5.1	Uitvoering.....	8
5.2	Voorgestelde hogere grenswaarde voor geluid.....	8
5.3	Verdere procedure.....	8
6	BESLUIT	9
BIJLAGE 1	LIJST MET BETROKKEN SANERINGSWONINGEN	11
BIJLAGE 2	UK/S FORMULIER	13
BIJLAGE 3	AKOESTISCH ONDERZOEK	14

1 INLEIDING

De gemeente Enschede is van plan maatregelen te treffen om de geluidssituatie langs diverse wegen in de gemeente te verbeteren. De gemeente kan hiervoor een subsidie ontvangen van het Rijk. Het geluidsaneringsprogramma gaat over de aard van de maatregelen.

Meerdere woningen in de gemeente staan al sinds 1986 bloot aan een verhoogde geluidsbelasting

Dit bleek uit onderzoek in opdracht van de gemeente. Die woningen noemen we in het kader van de Wet geluidhinder 'saneringssituaties'¹. In dat geval komen de woningen in aanmerking voor maatregelen op kosten van de Rijksoverheid. In 1986 werd namelijk de Wet geluidhinder van kracht.

Het landelijke budget was niet hoog genoeg om alle situaties in Nederland te verbeteren

Daarom vindt er een prioritering plaats en voeren wij jaarlijks enkele projecten uit. De geluidssanering in Enschede voeren wij uit volgens een meerjarenplanning. Deze meerjarenplanning is gebaseerd op een lijst met daarop een lijst woningen die het meest kritisch zijn. Dit is de zogeheten A-lijst sanering verkeerslawaaï die in 2000 via een beschikking is vastgesteld door de Minister van het toenmalige VROM.

In de afgelopen jaren is de geluidssanering betaalt vanuit het Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing (ISV). In 2015 is dit gestopt en moet iedere gemeente per project een subsidieaanvraag doen. De gemeente heeft daarom in 2020 een aanvraag ingediend voor het verkrijgen van een subsidie. Deze subsidie is op 14 oktober 2020 toegekend (kenmerk IenW/BSK-2020/184322). De gemeente moet nu een plan opstellen om de geluidhinder langs de weg te verminderen. Het Rijk betaalt uiteindelijk de maatregelen.

De te volgen stappen zien er op hoofdlijnen als volgt uit

- De gemeente stelt een plan op om geluidhinder afkomstig van verkeerslawaaï te verminderen.
- Het ministerie geeft goedkeuring aan het plan al dan niet voorafgegaan aan opmerkingen.
- De gemeente legt het plan zes weken ter inzage voor belanghebbenden en stelt daarna het plan van vast. Eventueel bezwaar neemt de gemeente voor vaststelling in behandeling.
- De gemeente geeft opdracht aan een adviesbureau voor het uitvoeren van een inspectie van alle relevante woningen.
- De resultaten van de inspectie toetst de gemeente aan het plan.
- Van alle verblijfsruimten met een te hoog geluidsniveau bepalen we welke maatregelen nodig zijn om het geluidsniveau terug te brengen.
- Voor al deze maatregelen vragen wij opnieuw subsidie aan bij het Rijk.
- De toegekende subsidie bepaalt uiteindelijk welke maatregelen we kunnen uitvoeren.
- De gemeente selecteert via een aanbesteding één of meerdere aannemers die de werkzaamheden uitvoeren.

De doorlooptijd van bovenstaande stappen is moeilijk te voorspellen. Tussen de start en afronding van het geheel zal minimaal een jaar tussen zitten.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan wij eerst in op het wettelijk kader waarom wij deze maatregelen uitvoeren. In hoofdstuk 3 staat een beschrijving om welke woning het precies gaat. De aard van de mogelijke maatregelen zijn in hoofdstuk 4 weergegeven.

¹ Saneringssituaties zijn woningen die op 1 maart 1986 bij de inwerkingtreding van de Wet geluidhinder al een geluidsbelasting hadden van meer dan 60 dB(A) als gevolg van wegverkeer en die gemeld zijn voor 1 januari 2009 of die eerder zijn gemeld (A- en B-lijst).

2 WETTELIJK KADER

Het opstellen van het geluidsaneringsprogramma is vastgelegd in artikel 89 van de Wet geluidhinder. Daarin staat vermeld dat Burgemeester en Wethouders een plan opstellen met maatregelen die naar hun oordeel in aanmerking komen om de geluidsbelasting vanwege de weg op de gevels van woningen te beperken. Dit geldt voor woningen die vóór 1 januari 2007 zijn aangemeld.

In de Wet geluidhinder staan regels en normen om te komen tot een acceptabel geluidsniveau in een woning

Zo is het bij de aanleg van een nieuwe weg of de reconstructie van een weg van belang dat er sprake blijft van een acceptabel geluidsniveau. Andersom geldt ook dat bij de bouw van een nieuwe woning dicht bij een weg, de isolatie zodanig moet zijn dat sprake is van een acceptabel geluidsniveau. Zolang de (ver)bouw van een woning of de aanleg/reconstructie van een weg niet plaatsvindt, is het nemen van maatregelen niet van toepassing.

Hierop is één uitzondering van toepassing. Dat zijn de woningen die in 1986, toen de Wet geluidhinder van kracht werd, een te hoge geluidsbelasting ondervonden. Hierop is de geluidsaneringsregeling van toepassing.

Het geluidsaneringsprogramma beschrijft maatregelen om te komen tot een acceptabel geluidsniveau

Denk hierbij aan:

- Vermindering van het geluid, veroorzaakt door het verkeer op de weg en/of;
- Vermindering van de geluidsoverdracht van de weg naar de betrokken woningen en/of;
- Het aanbrengen van geluidwerende maatregelen aan de betrokken woningen en/of;
- Onttrekking aan de woonbestemming van één of meer van de betrokken woningen.

De geluidsanering van wegverkeerslawaaï is vastgelegd in verschillende wetten en regelingen

Namelijk in:

- Artikel 89, 90, 98, 111 3e lid van de Wet geluidhinder;
- Hoofdstuk 3 van het Besluit geluidhinder;
- Subsidieregeling anering verkeerslawaaï;
- Regeling doelmatigheid geluidmaatregelen Wet geluidhinder.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat stelt de grenswaarde vast. De gemeente is belast met de voorbereiding van deze vaststelling. Deze voorbereiding is het geluidsaneringsprogramma.

Het Bureau Sanering Verkeerslawaaï (BSV) regelt de uitvoering namens het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Zo is het de verantwoordelijkheid van het ministerie om gemeenten financieel in staat te stellen om:

- Een geluidsaneringsprogramma op te stellen.
- Het geluidsaneringsprogramma uit te voeren.
- Geluidsaneringsmaatregelen te treffen.

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat verleent daarvoor subsidies aan gemeenten. Zij neemt ook een besluit over de hoogte van de subsidie voor uitvoering van de maatregelen. Het BSV toetst of de kosten in verhouding staan tot de ernst van de situatie. De ernst wordt bepaald door de hoogte van de geluidsbelasting in combinatie met het aantal woningen. Daarvoor is de 'regeling doelmatigheid geluidmaatregelen Wet geluidhinder' opgesteld.

Het BSV is eveneens het aanspreekpunt voor de gemeente voor alle vragen rondom het opstellen en uitvoeren van het saneringsprogramma.

3 OM WELKE WONINGEN GAAT HET?

In dit geluidsaneringsprogramma gaat het om de niet eerder 'gesaneerde' woningen langs de Haaksbergerstraat, Getfertsingel, Burgemeester van Veenlaan en de Broekheurnerweg.

Een lijst met de betrokken saneringswoningen is opgenomen in bijlage 1.

Het betreft de saneringswoningen die gemeld zijn bij het ministerie en die onder verantwoordelijkheid vallen van de gemeente Enschede. De locatie van de woningen staat aangegeven op de kaarten in bijlage II van het akoestisch onderzoek (bijlage 3). Het gaat in totaal om 102 woningen waarvoor het saneringsprogramma zal worden opgesteld.

Op de onderstaande kaart is de ligging van het projectgebied weergegeven met de saneringswoningen.

Toelichting:

Een woning die op 1 maart 1986 een geluidsbelasting had van meer dan 60 dB(A) als gevolg van wegverkeer en vóór 1 januari 2009 zijn aangemeld noemen we een 'saneringssituatie'. De achtergrond van deze datum is het moment waarop de Wet geluidhinder van kracht werd. Woningen die later zijn gebouwd bezitten als het goed is vanaf de bouw al voldoende geluidsisolatie. Alleen woningen die vóór 1 januari 2009 zijn en bij het ministerie bekend staan als 'saneringssituatie' komen in aanmerking. Als een woning niet bij het ministerie bekend staat komt de woning niet in aanmerking. Een correctie hierop is helaas niet mogelijk.

4 RESULTATEN ONDERZOEK

4.1 Geluidsbelasting

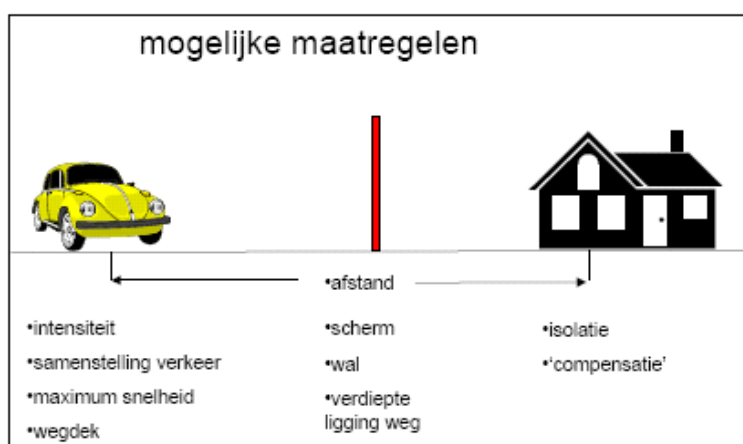
Onderzoek is uitgevoerd naar de geluidsbelasting bij autonome ontwikkeling. De geluidsbelasting per woning is terug te vinden in het akoestisch onderzoek van de gemeente Enschede (d.d. 8 december 2022) dat als bijlage 3 is opgenomen. In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de aantallen woningen per geluidsbelastingsklasse.

Tabel 1: Aantal woningen per geluidsbelastingsklasse (in Lden inclusief aftrek artikel 110g)

Geluidsbelasting	≤ 48 dB	49 t/m 53 dB	54 t/m 58 dB	59 t/m 63 dB	64 t/m 69 dB	≥ 69 dB	totaal
Aantal woningen	0	0	59	43	0	0	102

4.2 In aanmerking komende maatregelen

In het saneringsplan zijn de mogelijkheden beschouwd om de geluidhinder te verminderen. Elke maatregel heeft zijn voor- en nadelen. Bij de keuze houden wij rekening met de doeltreffendheid van de maatregel en de stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke en financiële gevolgen. Er is eerst gekeken naar bron- en overdrachtsmaatregelen en pas daarna naar maatregelen op woningniveau.

4.2.1 Stil asfalt

Het geluid van een voorbijrijdende auto komt deels van de motor en grotendeels door het rolgeluid (contact van de band met het wegdek). Daarom is er onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid om een stiller wegdek toe te passen en de consequenties daarvan. Stille wegdekken zijn duurder dan standaard wegdektypen. Dit wordt veroorzaakt door de hogere onderhoudskosten. Stille wegdektypen slijten sneller. De toplaag moet dan sneller worden vervangen.

Op plaatsen met veel wringend verkeer wordt het gebruik van stille wegdekken afgeraden. De toplaag beschadigt daar sneller en er ontstaat rafeling. Dit kan plaats vinden op bijvoorbeeld drukke kruispunten, rotondes of aansluitingen met veel afslaand zwaar (vracht)verkeer, tractoren en bussen. De toplaag zou relatief snel vervangen moeten worden en de verkeersopstopping die dat elke keer geeft is ongewenst voor de doorstroming en bereikbaarheid (te vaak verkeershinder).

Bij het toepassen van stil asfalt worden alleen de meerkosten vergoed. Dit betekent dat het aanbrengen van geluidsarm asfalt gecombineerd moet worden met gepland groot onderhoud. Als een weg technisch gesproken nog van goede kwaliteit is, zal het vervroegd aanbrengen van geluidsarm asfalt gepaard gaan met extra kosten die anders uitgespaard zouden kunnen worden (kapitaalvernietiging).

Het vervangen van het wegdek of ander groot onderhoud aan de in dit project opgenomen wegvakken is de komende 7 jaar niet aan de orde. Bij vervroegde aanleg van stil asfalt zullen de meerkosten relatief hoog zijn en het subsidiebedrag overstijgen. Daarnaast is er sprake van wringend verkeer door de aanwezigheid van kruisingen en parkeervakken langs de weg.

Vanwege de hierboven aangegeven redenen heeft de gemeente besloten in het kader van dit saneringsproject geen stille wegdekken aan te brengen.

4.2.2 Snelheidsverlaging

Van een snelheidsverlaging is vooralsnog geen sprake en heeft niet de voorkeur gezien de in dit project opgenomen wegvakken hoofdwegen betreffen. De snelheidslimiet bedraagt binnen het gehele projectgebied 50 kilometer per uur.

4.2.3 Schermen

Gelet op de beperkte fysieke ruimte is een scherm of aarden wal niet te realiseren binnen dit project. Ook indien een scherm wel zou passen dan is het vanwege de openingen die benodigd zijn vanwege de in- en uitritten naar de woningen niet effectief.

Een wal of geluidsscherm tussen woningen en de weg belemmert het uitzicht. Wij vinden het daarom niet gewenst om een scherm of wal als maatregel toe te passen.

4.2.4 Woningisolatie

Elke saneringswoning zal nader worden onderzocht om na te gaan of deze in aanmerking komt voor isolatie. Te denken valt aan geluidswerend (dubbel) glas, kierdichting, suskasten en dakisolatie.

Een woning komt pas voor aanvullende isolatiemaatregelen in aanmerking als de huidige isolatie onvoldoende is. Bij saneringswoningen is de maximale binnenwaarde 43 dB. Is bij één geluidsgevoelige ruimte van een saneringswoning de binnenwaarde hoger dan 43 dB, dan is de streefwaarde bij het treffen van isolatiemaatregelen voor alle ruimten 38 dB. Dit is bepaald in artikel 16 van de Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï. Of een woning in aanmerking komt voor aanvullende isolatie is pas te zeggen na bouwkundig isolatieonderzoek.

Conclusie

Er zullen geen maatregelen worden genomen om de geluidbelasting op de gevel van de woningen te verminderen door het treffen van bron- of afschermdende maatregelen. Er zal nader onderzoek plaatsvinden naar de geluidsisolatie van de woningen. De gevels van de betrokken saneringswoningen waarbij de maximale binnenwaarde van 43 dB wordt overschreden, zullen worden voorzien van extra gevelisolatie.

5 AANPAK

Samengevat is de gemeente voornemens de saneringswoningen te voorzien van extra isolatie indien zij daarvoor in aanmerking komen volgens de subsidieregeling. Snelheidsverlaging, stil asfalt of schermen komen niet in aanmerking. In hoofdstuk 4 zijn de in aanmerking komende maatregelen gemotiveerd.

5.1 Uitvoering

De in het akoestisch onderzoek berekende gevelbelasting vormt het uitgangspunt voor de eventuele gevelisolatie aan woningen. De maximale binnenwaarde bij saneringswoningen is 43 dB op grond van artikel 111b lid 3 van de Wet geluidhinder.

Het onderzoek naar de benodigde gevelmaatregelen wordt gestart zodra het saneringsprogramma is vastgesteld. Dit zal naar verwachting in de loop van 2023 worden opgepakt. Om te bepalen welke maatregelen nodig zijn, is een akoestisch- en bouwkundig onderzoek nodig. De werkwijze van het onderzoek is als volgt:

De constructie van de voorgevel, daken, kozijnen en de afmetingen van de in aanmerking komende kamers worden ter plaatse opgenomen. Na de opname wordt de geluidwering van de bestaande constructie berekend en getoetst aan de voorschriften. Blijkt het geluidsniveau in de kamers te hoog, dan wordt onderzocht welke maatregelen nodig zijn om het geluidsniveau in de kamers te verlagen tot aan de wettelijke normen. De betrokken eigenaren krijgen vervolgens een concreet uitgewerkt aanbod voor isolatie. Te denken valt aan extra geluidswerend glas, kierdichting, suskasten en/of dakisolatie. Uit het onderzoek kan dus ook blijken dat het geluidsniveau in de woning binnen de norm van de Wet geluidhinder valt en er geen aanvullende maatregelen nodig zijn. Of een woning in aanmerking komt voor aanvullende isolatie is pas te zeggen na bouwkundig isolatie-onderzoek.

Kort samengevat:

- Eigenaren worden benaderd voor het bouwkundig isolatie-onderzoek van de woning (schriftelijke aankondiging).
- De huidige isolatie van de woning wordt onderzocht.
- Waar de isolatie te laag is zal een maatregelenpakket worden uitgewerkt.
- Mensen ontvangen een aanbod voor extra isolatie (maatregelenpakket voor de woningen die daarvoor in aanmerking komen).
- Na acceptatie → uitvoering van de maatregelen (dit in overleg met de bewoners).

5.2 Voorgestelde hogere grenswaarde voor geluid

De saneringswoningen betreffen woningen van de zogeheten B-lijst en eindmeldingslijst waarvan de geluidsbelasting formeel nog niet is vastgesteld. Het vaststellen van een hogere waarde is daarom nog benodigd.

5.3 Verdere procedure

Op de voorbereiding van het saneringsprogramma is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht toepassing. De gemeente is belast met de voorbereiding en het onderzoek waarna de Minister het saneringsprogramma vaststelt. Het ontwerp van het saneringsplan wordt:

- bekend gemaakt via publicatie in een plaatselijke krant;
- ter inzage gelegd gedurende 6 weken;
- belanghebbenden kunnen hun zienswijzen naar voren brengen (naar keuze schriftelijk of mondeling);
- het college stelt het definitieve saneringsprogramma vast dat naar de Minister van Infrastructuur en Waterstaat wordt verzonden;
- de Minister van Infrastructuur en Waterstaat accepteert het saneringsprogramma en stelt de maatregelen vast;
- belanghebbenden ontvangen van het Ministerie het besluit over het saneringsprogramma;
- belanghebbenden kunnen bij het Ministerie bezwaar indienen tegen het besluit;
- de Minister neemt een besluit over de ingediende bezwaren;
- bezwaarmaker kan beroep aantekenen bij de Raad van State tegen het besluit;
- behandeling van het beroep bij de Raad van State.

6 BESLUIT

Op grond van artikel 89 van de Wet geluidhinder zijn wij bevoegd tot het opstellen van een saneringsprogramma. Daarin staat aangegeven dat Burgemeester en wethouders een programma van maatregelen opstellen die naar hun oordeel in aanmerking komen om de geluidsbelasting te beperken. Bij de opstelling van het saneringsprogramma hebben wij rekening gehouden met artikel 3.7 en 3.8 van het Besluit geluidhinder.

Ter voorbereiding van het saneringsprogramma is het benodigde akoestisch onderzoek uitgevoerd (bijlage 3).

Wij zijn voornemens dit saneringsprogramma, gezien de resultaten van het onderzoek en de eerder beschreven overwegingen, voor te leggen aan de Minister. De Minister stelt na ontvangst van het geluidsaneringsprogramma de maatregelen vast om het geluidsniveau in de woningen te laten voldoen aan de hiervoor geldende waarde.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Enschede, gelet op de betrokken artikelen van de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder, zijn van plan te besluiten:

Voorgenomen besluit:

1. Het onderhavige saneringsprogramma voor te leggen aan de minister.
2. Geen stiller wegdek toe te passen of verkeersmaatregelen te nemen.
3. Geen afschermende maatregelen toe te passen langs de weg.
4. De gevels van de betrokken saneringswoningen waarbij de maximale binnenwaarde van 43 dB overschreden wordt te voorzien van extra gevelisolatie op kosten van de Rijksoverheid na toekenning van de uitvoeringssubsidie.

Bijlagen

1. Lijst met betrokken saneringswoningen
2. UK/S formulier
3. Akoestisch onderzoek

BIJLAGE 1 LIJST MET BETROKKEN SANERINGSWONINGEN

straatnaam	huisnr	toev.
Broekheurnerweg	30	
Broekheurnerweg	32	
Broekheurnerweg	34	
Broekheurnerweg	42	
Broekheurnerweg	44	
Broekheurnerweg	46	
Broekheurnerweg	46	A
Broekheurnerweg	46	B
Broekheurnerweg	47	
Broekheurnerweg	48	
Broekheurnerweg	49	
Broekheurnerweg	50	
Broekheurnerweg	51	
Broekheurnerweg	67	
Broekheurnerweg	69	
Broekheurnerweg	73	
Broekheurnerweg	75	
Broekheurnerweg	85	
Broekheurnerweg	87	
Broekheurnerweg	89	
Broekheurnerweg	91	
Broekheurnerweg	93	
Burg. van Veenlaan	4	
Burg. van Veenlaan	6	
Burg. van Veenlaan	8	
Burg. van Veenlaan	10	
Getfertsingel	89	
Getfertsingel	125	
Getfertsingel	127	
Haaksbergerstraat	175	
Haaksbergerstraat	179	
Haaksbergerstraat	181	
Haaksbergerstraat	185	
Haaksbergerstraat	187	
Haaksbergerstraat	189	
Haaksbergerstraat	191	
Haaksbergerstraat	193	
Haaksbergerstraat	195	
Haaksbergerstraat	197	
Haaksbergerstraat	199	
Haaksbergerstraat	203	
Haaksbergerstraat	205	
Haaksbergerstraat	207	
Haaksbergerstraat	209	
Haaksbergerstraat	211	
Haaksbergerstraat	213	
Haaksbergerstraat	215	
Haaksbergerstraat	217	
Haaksbergerstraat	219	
Haaksbergerstraat	223	

Haaksbergerstraat	225	
Haaksbergerstraat	227	
Haaksbergerstraat	231	
Haaksbergerstraat	244	
Haaksbergerstraat	250	
Haaksbergerstraat	252	
Haaksbergerstraat	254	
Haaksbergerstraat	256	
Haaksbergerstraat	258	
Haaksbergerstraat	260	
Haaksbergerstraat	262	
Haaksbergerstraat	264	
Haaksbergerstraat	266	
Haaksbergerstraat	268	
Haaksbergerstraat	270	
Haaksbergerstraat	274	
Haaksbergerstraat	276	
Haaksbergerstraat	278	
Haaksbergerstraat	280	
Haaksbergerstraat	282	
Haaksbergerstraat	284	
Haaksbergerstraat	292	
Haaksbergerstraat	294	
Haaksbergerstraat	296	
Haaksbergerstraat	298	A
Haaksbergerstraat	300	
Haaksbergerstraat	308	
Haaksbergerstraat	310	
Haaksbergerstraat	314	
Haaksbergerstraat	316	
Haaksbergerstraat	318	A
Haaksbergerstraat	322	
Haaksbergerstraat	324	
Haaksbergerstraat	330	
Haaksbergerstraat	332	
Haaksbergerstraat	334	
Haaksbergerstraat	338	
Haaksbergerstraat	342	A
Haaksbergerstraat	344	
Haaksbergerstraat	346	A
Haaksbergerstraat	348	A
Haaksbergerstraat	350	
Haaksbergerstraat	358	
Haaksbergerstraat	360	A
Haaksbergerstraat	362	
Haaksbergerstraat	420	
Haaksbergerstraat	422	
Haaksbergerstraat	424	
Haaksbergerstraat	426	
Haaksbergerstraat	428	
Haaksbergerstraat	456	
Janninksweg	1	

BIJLAGE 2 UK/S FORMULIER

BIJLAGE 3 AKOESTISCH ONDERZOEK